

УДК 339.9

Бродовська Оксана,
к.е.н., докторантка кафедри міжнародної економіки,
Західноукраїнський національний університет,
м. Тернопіль, Україна

Драпак Тетяна,
аспірантка кафедри міжнародної економіки,
Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль, Україна
t.drapak@wunu.edu.ua

**ІНКЛЮЗИВНЕ ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ:
ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ ЕНЕРГЕТИКОЮ
ТА ЕФЕКТИВНІСТЮ УПРАВЛІННЯ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ПЕРСПЕКТИВИ**

Амбітною метою країн Європейського Союзу (ЄС) є досягнення вуглецевої нейтральності шляхом забезпечення інклюзивного економічного зростання, що вимагає розвитку відповідних стимулів та ініціатив. Крім того, такі стимули та ініціативи мають гарантувати досягнення задекларованих цілей. Енергетичні сектори є основним визначальним фактором інклюзивного економічного зростання. Традиційні енергоносії (вугільні) мають більший негативний вплив на природу та добробут людей, ніж на економічні та соціальні вигоди. Однак перехід до відновлюваної енергетики ставить нові завдання в досягненні цілей інклюзивного економічного зростання: доступна та чиста енергія, відповідальне споживання енергії та енергетична інфраструктура. Аналіз теоретичної основи виявив, що цифровізація уряду може бути основним інструментом для вирішення вищезазначених проблем. Дослідження має на меті емпірично обґрунтувати роль зеленої енергії в досягненні інклюзивного

економічного зростання. У дослідженні застосовано такі методи: повністю модифікований метод звичайного найменшого квадрата (OLS) і канонічна коінтегруюча регресія. Отримані результати дозволяють зробити висновок, що інституційна якість пасивно впливає на інклюзивне економічне зростання, а цифровізація уряду має U-подібний вплив на інклюзивне економічне зростання. У цьому випадку країни повинні стимулювати цифрову трансформацію державних послуг і постійно підвищувати якість установ.

Порядок денний до 2030 року проголосив амбітні цілі щодо досягнення сталого розвитку в усьому світі. Однак одним із головних гальмівників цього шляху є забезпечення інклюзивного зростання для всіх країн світу. Багато вчених [1] емпірично обґрунтували, що економічне процвітання країни є основним рушієм для зменшення нерівності та бідності. Проте вчені [2, 3] підтвердили, що економічний розвиток не гарантує зменшення соціальної, екологічної та економічної нерівності. Здебільшого це залежить від соціального, економічного, екологічного та політичного клімату країни, корупції, ефективності управління тощо. У цьому ключі Луїз Дж. М. [3] виправдовував, що країни, що розвиваються з високим економічним зростанням, мають проблеми зі збільшенням розриву між тими, хто активно беруть участь і залучені в економічні процеси та ті, хто не залучені. Досягнення інклюзивного економічного зростання потребує одночасного зменшення нерівності та забезпечення економічного розвитку країни. Експерти [4, 5] Всесвітнього економічного форуму [4] та Конференції ООН з торгівлі та розвитку [5] розробили альтернативний валовий внутрішній продукт (ВВП) для оцінки економічного розвитку з урахуванням цілей інклюзивного зростання. Згідно з дослідженнями [5, 6], індекс інклюзивного зростання базується на чотирьох стовпах (економіка, умови життя, рівність та навколишнє середовище), які поєднують 27 показників. Аналітичний звіт [5] показав, що країни, що розвиваються, мають найнижчий рівень індексу інклюзивного зростання. Водночас розвинені країни

мають різний рівень інклюзивного економічного зростання. Екологічна нерівність (доступна енергія, доступ до ресурсів, енергоємність тощо) здебільшого характерна для країн, що розвиваються, а екологічні проблеми (відходи, забруднення повітря тощо) – для розвинених [5].

Слід зазначити, що вчені підтвердили, що енергетичний сектор є основним виміром сталого та інклюзивного економічного зростання. У той же час, це основний забруднювач природи, що створює найбільший обсяг викидів вуглекислого газу. Крім того, економічні та соціальні вигоди від вугільної енергії є меншими, ніж їх негативний вплив на природу та добробут людей. Дослідження підтвердили, що постачання доступної та чистої енергії дозволило поєднати екологічні недоліки з соціальними та економічними вигодами. Водночас це неможливо було б реалізувати без сильних і розвинутих інститутів [5]. Крім того, постійні тенденції проникнення інформаційних технологій (ІТ) на всіх рівнях і в усіх секторах сприяють цифровізації управління та всіх економічних секторів. Однак розширення цифровізації може призвести до надмірного споживання енергетичних ресурсів, що обмежує інклюзивне економічне зростання країни [6]. З іншого боку, цифровізація сприяє підвищенню ефективності використання ресурсів і поширенню нових технологій і відновлюваних джерел енергії. Ці суперечливі точки зору на цифровізацію та енергетику вимагають відповідного емпіричного обґрунтування для розробки відповідних механізмів для досягнення інклюзивного економічного зростання. У цьому випадку ця стаття заповнює прогалини в теоретичній основі інклюзивного економічного зростання, розробляючи підходи для обґрунтування довгострокового зв'язку між енергією та ефективністю управління (якістю інституцій, електронним урядуванням) при досягненні інклюзивного економічного зростання з урахуванням доступної та чистої енергії.

Список використаних джерел:

1. George B. Inclusive Sustainable Development in the Caribbean Region: Social Capital and the Creation of Competitive Advantage in Tourism Networks. *Bus. Ethics Leadersh.* 2020, 4, 119–126.

2. Khanchaoui I., Aboudi S.E., Moudden A. E. Empirical investigation on the impact of public expenditures on inclusive economic growth in Morocco: Application of the autoregressive distributed lag approach. *Int. J. Adv. Comput. Sci. Appl.* 2020, 11, 171–177.

3. Inclusive Development Index. Available online: <https://byjusexamprep.com/current-affairs/inclusive-development-index-idi> (accessed on 10 October 2022).

4. Inclusive Growth Index. IGI UNTCAD. Available online: <https://sdgpulse.unctad.org/inclusive-growth/> (accessed on 10 October 2022).

5. Askarova M., Saddulaev T., Radjabov B. Possibilities and challenges of inclusive economic growth in countries. *E3S Web Conf.* 2021, 244, 10039.

6. Sharma A., Tyagi R., Verma A., Paul A. Review on Digitalisation and Artificial Intelligence in human Resource function of Energy sector. *Water Energy Int.* 2022, 65, 38–46.